

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.5.2017
COM(2017) 525 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

**Suomen vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta
sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva
neuvoston lausunto**

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Suomen vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta

sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,³

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,⁴

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen⁵, mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskonkreetteja koskevan kertomuksen⁶, jossa se katsoi, että Suomi kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ COM(2017) 525 final.

⁴ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 ja P8_TA(2017)0040.

⁵ COM(2016) 725 final.

⁶ COM(2016) 728 final.

suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti suosituksen 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017, ja neuvosto antoi sen 21 päivänä maaliskuuta⁷.

- (2) Koska Suomi kuuluu maihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa vahvasti yhteydessä toisiinsa, Suomen olisi varmistettava, että jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 2 ilmenevä euroalueen suositus pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti.
- (3) Suomea koskeva vuoden 2017 maaraaportti⁸ julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Suomen edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa. Lisäksi siihen sisältyi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laadittu perusteellinen tarkastelu, jonka tulokset julkaistiin samaten 22 päivänä helmikuuta 2017.⁹ Komissio päättelee analyysinsä perusteella, että Suomen makrotaloudessa ei ole epätasapainoja.
- (4) Suomi toimitti vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2017 vakausohjelmansa 28 päivänä huhtikuuta 2017. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (5) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten ERI-rahastoja koskevassa lainsäädännössä¹⁰ säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen asiaankuuluvia ERI-rahastoja koskevia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempia ohjeita kyseisten sääntöjen soveltamisesta.¹¹
- (6) Suomeen sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota ja velkasääntöä. Hallitus suunnittelee vuoden 2017 vakausohjelman perusteella rahoitusaseman heikentämistä vuoden 2016 –1,9 prosentista –2,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja sen jälkeen rahoitusaseman vakaata parantamista niin, että se olisi –0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteena oleva 0,5 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen arvioidaan saavutettavan vuodesta 2019 alkaen. Uudelleenlasketun¹² rakenteellisen rahoitusaseman perusteella julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan kuitenkin vasta vuonna 2020. Vakausohjelman mukaan julkisen talouden velan odotetaan olevan suurimmillaan 64,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja supistuvan 62,7 prosenttiin vuonna 2020. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario vaikuttaa suotuisalta etenkin vuosien 2018 ja 2019 osalta. Skenaario

⁷ 2017/C92/01.

⁸ SWD(2017) 91 final.

⁹ COM(2017) 90 final.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320), 23 artikla.

¹¹ COM(2014) 494 final.

¹² Komission yhteistä menetelmää noudattaen uudelleen laskema suhdannekorjattu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja väliaikaisia toimenpiteitä.

perustuu oletukseen, että työllisyys kasvaa lähes 2 prosenttia sekä vuonna 2018 että vuonna 2019. Tämä on huomattavasti enemmän kuin keskimääräinen vuosittainen kasvu viimeisten kymmenen vuoden aikana (+0,2 %).

- (7) Komissio antoi 22 päivänä toukokuuta 2016 SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla kertomuksen, sillä Suomen julkisen talouden velka ylitti suhteessa BKT:hen määritellyn 60 prosentin viitearvon. Kertomuksessa todettiin kaikkien merkityksellisten tekijöiden arvioinnin perusteella, että velkakriteeriä on noudatettu.
- (8) Vuoden 2017 vakausohjelman perusteella poikkeuksellisen pakolaisvirran vaikutus julkiseen talouteen on merkittävä. Vakausohjelmassa annetaan riittävä näyttö näiden julkisen talouden lisäkustannusten laajuudesta ja luonteesta. Vakausohjelman mukaan kustannukset olivat 0,34 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016. Komission mukaan hyväksyttävät lisämenot olivat vuonna 2016 yhteensä 0,17 prosenttia suhteessa BKT:hen. Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 3 kohdan säännöksissä otetaan huomioon tällaiset lisämenot, sillä pakolaisvirta on epätavallinen tapahtuma, jonka vaikutus Suomen julkiseen talouteen on merkittävä, eikä kestävyys vaarannu, jos tilapäinen poikkeaminen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta sallitaan. Vaadittua sopeutusta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta on siksi pienennetty vuoden 2016 osalta näiden kustannusten huomioon ottamiseksi. Vuoden 2017 vakausohjelman mukaan poikkeukselliseen pakolaisvirtaan liittyvien kustannusten odotetaan vuonna 2017 vähenevän 0,15 prosenttia suhteessa BKT:hen. Komissio tekee keväällä 2018 viranomaisten toimittamien havaittujen tietojen perusteella lopullisen vuotta 2017 koskevan arvioinnin ja vahvistaa hyväksyttävät määrät.
- (9) Suomi pyysi vuoden 2017 alustavassa talousarviosuunnitelmassaan¹³ saada hyödyntää ennaltaehkäisevään osioon sisältyvää joustoa Ecofin-neuvoston helmikuussa 2016 vahvistaman ”Vakaus- ja kasvusopimukseen sisältyvää joustoa koskevan yhteisesti sovitun kannan” mukaisesti. Perusteluna olivat suunnitellut mittavat rakenneuudistukset, joilla on positiivinen vaikutus julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyYTEEN (joustopyyntö 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen), ja kansalliset menot, jotka koskevat Euroopan rakenne- ja investointirahastojen puitteissa toteutettavia EU:n yhteisrahoittamia hankkeita (joustopyyntö 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen).
- (10) Rakenneuudistuksiin perustuvassa joustopyynnössä viitataan työmarkkinoiden uudistuksiin, erityisesti kilpailukyky sopimukseen ja eläkeuudistukseen. Kilpailukyky sopimuksella palkat jäädytetään yli 90 prosentilla työntekijöistä ja vuosityöaikaa pidennetään pysyvästi 24 tunnilla ansiotason muuttumatta. Lisäksi työntekijöiden on maksettava jatkossa pysyvästi suurempi osuus sosiaalivakuutusmaksuista. Kompensoidakseen palkkojen jäädyttämisen ja työntekijöiden maksuvelvoitteiden lisääntymisen hallitus on alentanut ansiotuloveroa pysyvästi vuodesta 2017 alkaen. Eläkeuudistuksella alin lakisääteinen eläkeikä nostetaan vuoteen 2027 mennessä 63 vuodesta 65 vuoteen, ja sen jälkeen eläkeikä kytketään elinajanodotteeseen. Molemmat uudistukset tulivat voimaan vuonna 2017. Kilpailukyky sopimuksen ansiosta parantunut kustannuskilpailukyky voi parantaa työllisyyttä ja kasvattaa kokonaistuotantoa noin 1,5–2 prosenttia suhteessa BKT:hen, kuten vuoden 2017 alustavassa talousarviosuunnitelmassa esitetään. Toimenpiteen luonteen vuoksi työllisyys- ja BKT-arvioihin liittyy epävarmuutta, mutta arviot

¹³ Valtiovarainministeriön julkaisuja 36c/2016.

vaikuttavat pitkälti uskottavilta. Näin ollen näillä uudistuksilla on myönteinen vaikutus julkisen talouden kestävyteen. Komission kevään 2017 talousennusteen perusteella tehty vuoden 2017 tuotantokuiluarviota koskeva yksityiskohtainen analyysi kuitenkin osoittaa, että Suomi täyttää vähimmäisvertailuarvon vuonna 2017. Lisävakuumena sille, että perussopimuksessa suhteessa BKT:hen määriteltyä 3 prosentin alijäämäviitearvoa noudatetaan, Suomen hallitus on julkisesti sitoutunut toteuttamaan vuonna 2017 tarvittaessa lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan finanssipoliittisten sääntöjen, kuten 3 prosentin viitearvon, noudattaminen.¹⁴ Näin ollen Suomen voidaan tällä hetkellä katsoa täyttävän edellytykset poiketa tilapäisesti keskipitkän aikavälin tavoitteesta pyytämänsä 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017, kunhan se toteuttaa sovitut uudistukset asianmukaisella tavalla, mitä seurataan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.

- (11) Lisäinvestointeihin perustuvasta joustopyynnöstä voidaan todeta, että vuoden 2017 vakausohjelmassa annetut tiedot vaikuttavat vahvistavan, että Suomen tilapäinen poikkeama julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta vuonna 2017 käytetään tuloksellisesti investointien lisäämiseen. Näistä syistä – ja ottaen huomioon myös edellä mainitut vähimmäisvertailuarvoa koskevat tekijät ja sen, että tuotantokuiluarvion yksityiskohtainen tarkastelu vahvistaa, että Suomessa eletään taloudellisesti huonoja aikoja – Suomen voidaan tällä hetkellä katsoa täyttävän edellytykset poiketa vuonna 2017 tilapäisesti keskipitkän aikavälin tavoitteesta 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen, jotta voidaan ottaa huomioon EU:n yhteisrahoittamien hankkeiden kansalliset investointimenot. Komissio tekee jälkiarvioinnin varmistaakseen, mikä on yhteisrahoitettujen investointihankkeiden kansallisten menojen todellinen määrä ja niihin liittyvä sallittu poikkeama.
- (12) Neuvosto suositti 12 päivänä heinäkuuta 2016, että Suomi sopeuttaa julkista taloutta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta vähintään 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Vaikka vähimmäisvertailuarvoa (rakenteellinen alijäämä 1,1 % suhteessa BKT:hen) onkin edelleen noudatettava, komission kevään 2017 talousennuste viittaa siihen, että rakenneuudistus- ja investointilausekkeiden nojalla on mahdollisuus tilapäiseen lisäpoikkeamaan, joka on 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Tältä pohjalta rakenteellisen rahoitusaseman annettaisiin heikentyä 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan Suomi noudattaa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimuksia. Jos arvioinnissa otetaan huomioon tämänhetkinen päivitetty arvio poikkeuksellisesta pakolaisvirrasta vuoden 2017 talousarvioon aiheutuvan vaikutuksen pienenemisestä, kokonaisarvioinnin päätelmä pysyy samana. Suomen olisi saavutettava keskipitkän aikavälin tavoitteensa vuonna 2018, kun otetaan huomioon (vuodeksi 2016 myönnetty) epätavallisiin tapahtumiin liittyvä poikkeama ja (vuodeksi 2017 myönnetty) poikkeamat, jotka liittyvät rakenneuudistusten toteuttamiseen ja investointeihin.¹⁵ Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan tämä vastaa nettomääräisten julkisten perusmenojen¹⁶

¹⁴ VM/712/04.00.05.01/2016.

¹⁵ Suomi saa poiketa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteestaan vuonna 2018, koska tilapäiset poikkeamat ovat voimassa kolmen vuoden ajan.

¹⁶ Nettomääräisillä julkisilla menoilla tarkoitetaan julkisia kokonaismenoja ilman korkomenoja, ilman unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka korvataan täysin unionin varoista saatavilla tuloilla, ja ilman ei-päätösperäisiä muutoksia työttömyysetuusmenoissa. Kansallisesti rahoitettu kiinteän pääoman bruttomuodostus jaetaan neljälle vuodelle. Päätösperäiset tulopuolen toimenpiteet ja lakisääteiset

1,6 prosentin nimellistä enimmäiskasvuvauhtia, jonka perusteella vuotuinen rakenteellinen sopeutus on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Jos politiikka säilyy muuttumattomana, Suomi noudattaa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimuksia vuonna 2018. Jos arvioinnissa otetaan huomioon tämänhetkinen päivitetty arvio poikkeuksellisesta pakolaisvirrasta vuoden 2017 talousarvioon aiheutuvan vaikutuksen pienenemisestä, kokonaisarvioinnin päätelmä pysyy samana. Sen sijaan Suomen ei alustavan näytön perusteella ennusteta noudattavan velan supistamista koskevaa vertailuarvoa vuosina 2017 ja 2018. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että Suomen oltava valmis toteuttamaan lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan vaatimusten noudattaminen.

- (13) Ikääntyvän väestön ja työvoiman vähenemisen vuoksi eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitomenojen odotetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä 27 prosenttiin, kun ne vuonna 2013 olivat 23 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tammikuussa 2017 tuli voimaan eläkeuudistus, jolla alin lakisääteinen eläkeikä nostetaan vuoteen 2027 mennessä 63 vuodesta 65 vuoteen ja kytketään elinajanodotteen muutoksiin. Tällä hetkellä kuntien järjestämien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden menot ovat 10 prosenttia suhteessa BKT:hen. Jos järjestelmää ei uudisteta, näiden menojen nimellisen kasvun ennustetaan tulevina vuosina olevan 2,4 prosenttia vuodessa ja niiden ennustetaan kasvavan myös suhteessa BKT:hen. Uudistusten tärkeimpiin tavoitteisiin kuuluu julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen pitkällä aikavälillä saamalla kustannukset paremmin kuriin. Tähän päästään integroimalla palveluja, siirtämällä palveluiden järjestäminen suuremmille yksiköille ja digitalisoinnin avulla. Sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen ensimmäiset lakiesitykset annettiin eduskunnalle maaliskuussa 2017. Niillä luodaan oikeudelliset puitteet 18 uudelle maakunnalle, joille vastuu sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä siirtyy kunnilta vuodesta 2019 alkaen. Lakiesitykset, jotka koskevat uudistuksen kiistanalaisimpia osia, erityisesti potilaiden vapautta valita palveluntarjoajansa, on vielä viimeisteltävä, jotta uudistus voidaan toteuttaa suunnitellusti vuoden 2019 alusta.
- (14) Palkkojen nousu on ollut viime vuosina maltillista. Sopimuspalkkojen nousu oli vuositasolla keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2014–2016. Koska työvoiman tuottavuuden kasvu on heikkoa, kustannuskilpailukyky on parantunut vain vähitellen. Vuonna 2016 työmarkkinaosapuolet allekirjoittivat kilpailukyky sopimuksen, jolla pyritään parantamaan Suomen kustannuskilpailukykyä asteittain vuonna 2017. Kilpailukyky sopimuksella palkat jäädytetään yli 90 prosentilla työntekijöistä ja vuosityöaikaa pidennetään pysyvästi 24 tunnilla ansiotason muuttumatta. Lisäksi työntekijät maksavat jatkossa pysyvästi suuremman osuuden sosiaalivakuutusmaksuista. Näiden toimenpiteiden odotetaan tukevan viennin ja työllisyyden kasvua tulevina vuosina. Vuoden 2017 jälkipuoliskolla tulossa oleva palkkaneuvottelukierros on ratkaisevan tärkeä näiden odotettujen myönteisten vaikutusten turvaamisessa, sillä ero vastaavien talouksien kustannuskilpailukykyyn nähden ei kokonaan poistunut kilpailukyky sopimuksella.
- (15) Työmarkkinatilanne alkoi vähitellen kohentua vuonna 2016, mutta haasteita on edelleenkin. Tehdasteollisuuden työpaikkojen määrä laski 21 prosenttia vuodesta 2008 vuoteen 2015. Joillakin muilla aloilla, kuten rakennus-, kiinteistö- ja terveydenhuoltoalalla, on merkkejä työvoimapulasta. Tämä korostaa tarvetta toteuttaa kohdennettuja aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimenpiteitä ja jatkaa

tulojen lisäykset otetaan huomioon. Meno- ja tulopuolen kertaluonteiset toimenpiteet kuittaavat toisensa.

investoimista aikuiskoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen ammatillisen liikkuvuuden mahdollistamiseksi. Avoimia työpaikkoja suhteessa työllisyyteen oli vuonna 2016 lähes yhtä paljon kuin vuonna 2007, kun taas työttömyysaste oli kaksi prosenttiyksikköä korkeampi. Tämä voi kertoa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuudesta, tiettyjen avoimien työpaikkojen vähäisestä vetovoimasta tai vähäisistä kannustimista ottaa vastaan työtä. Tarvitaan jatkuvaa työtä työmarkkinoiden ulkopuolella olevien (erityisesti 25–39-vuotiaiden), pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien työmarkkinatulosten parantamiseksi. Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden sosiaalisten ja työmarkkinatulosten parantaminen edellyttää myös, että heidän koulutukseensa investoidaan edelleen.

- (16) Monimutkainen etusjärjestelmä erilaisine tukineen voi johtaa aktiivoinnin osalta merkittäviin kannustin- ja matalapalkkaloukkuihin sekä etuuskien palauttamista koskeviin hallinnollisiin ongelmiin. On erittäin tärkeää puuttua näihin loukkuihin. Jotta kannustimia työn vastaanottamiseen voidaan lisätä, työttömille asetettua velvoitetta ottaa työtarjous vastaan ja osallistua aktivointiohjelmiin on tiukennettu. Lisäksi ansiosidonnaisten työttömyysetuuskien kesto on lyhennetty. On otettu käyttöön myönteisiä kannustimia ja esimerkiksi sallittu peruspäivärahan käyttö liikkuvuusavustuksena ja palkkatukena työnhakijoiden aktivointiin. Työn vastaanottamisen lisäkannustimia voitaisiin täydentää poistamalla byrokratiaa, joka estää ottamasta työtä vastaan tai ryhtymästä yrittäjäksi.
- (17) Reaalinen kilpailukyky heikentää vientimenestystä ja saattaa rajoittaa Suomen houkuttelevuutta ulkomaisten sijoittajien kannalta. Rakennemuutos on käynnissä, mutta se on viime aikoina hidastunut. Palvelualojen avaamisessa kilpailulle on edistytty esimerkiksi vähittäiskaupassa ja liikenteessä, ja joillakin muilla kotimaisilla palvelualoilla on tehty esityksiä kilpailun lisäämiseksi. Vaikka Suomi sijoittuu kansainvälisissä vertailuissa kärkijoukkoon, kun tarkastellaan liiketoimintaympäristöä ja houkuttelevuutta sijoituskohteena, Suomeen tehdään kuitenkin EU:n keskiarvoa vähemmän sijoituksia talouden kokoon suhteutettuna.
- (18) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Suomen talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Suomelle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Suomen finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta mutta myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.
- (19) Neuvosto on tutkinut vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto¹⁷ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

SUOSITTAA, että Suomi toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. harjoittaa finanssipolitiikkaansa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimusten mukaisesti, mikä tarkoittaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vuonna 2018, kun otetaan huomioon sallitut poikkeuksellisiin tapahtumiin liittyvät poikkeamat, rakenneuudistusten toteuttaminen ja investoinnit, joiden perusteella on myönnetty tilapäinen poikkeama; varmistaa, että

¹⁷ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

hallintouudistus sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannustehokkuuden parantamiseksi hyväksytään ja toteutetaan oikea-aikaisesti;

2. edistää edelleen palkkojen kytkemistä tuottavuuden kehitykseen, kaikilta osin työmarkkinaosapuolten roolia kunnioittaen; toteuttaa kohdennettuja aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimenpiteitä puuttuakseen työllisyys- ja sosiaalipoliittisiin haasteisiin, tarjoaa kannustimia työn vastaanottamiseen ja edistää yrittäjyyttä;
3. jatkaa sääntelykehityksen parantamista ja vähentää hallinnollista taakkaa lisätäkseen kilpailua palvelualoilla ja edistääkseen investointeja.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*